

Redacció i Administració: CALABRIA, 104, 2.^{on}	<h1>EL XÀFEC</h1>	ANUNCIS A PREUS CONVENCIONALS:
Dels treballs publicats, en seran responsables els seus autors:	Periòdic independent — — Sortira cada 15 dies	No's retornen els originals, en cara que no's publiquin:
10 cèntims		10 cèntims

Una dinastia de cacics

II

En el nombre 23 d'EL XÀFEC deixarem sentades les bases en que's fonamenta la política d'aquesta generació: la moral egoista, els procediments i els resultats.

Farem ara una mica d'història retrospectiva i veurem les funestes conseqüències que aquesta generació ha dut al nostre poble.

En les dinasties que governen, enanien i regeixen els pobles, sovinteiix la costum de succeir-se en elles els noms de font. Aixís veiem que un Frederic I tenia per net un Frederic II i un Guillem II tenia per avi un Guillem I, etc.

Doncs bé, quelcom d'això passa a la nostre generació caciquista, tal volta per semblar-ho més, segueix aquesta rutina.

Comença arrencar el punt d'institució amb el fundador. Antón I. Al seu fill li diuen el nom de Joan (que també és primer). El net se'l coneix amb el nom d'Antón (que's segón). El visnet es torna a dir com son avi Joan (és el segón), y el kromprinz s'anomena Antón. Tres Antons i dos Joans.

Ja està instituïda la generació dels nostres cacics com la d'una generació d'una dinastia reial, si no hi ha sang blava no manca tot, puig s'enmotllen els noms de font seguint la rutina de les grans dinasties; això vesteix i al menys s'aparta de la "plebe" que ells miren com classe inferior: com xacres de la societat.

En tots els fets que realisen *pro domo sue*, mai és un sol, casi sempre comanditen per poder ajudar-se millor; el pare i el fill, junten sempre l'experiència dels anys amb l'acometivitat de la joventut.

Aixís veiem que entren en acció l'Antón i el seu fill en Joan I.

Ja comencen els fets contra el propi Busquets per una mina del Más Planell, donant molts mals ratos i disgustos als seus propietaris. Fent-ho, si, amb l'excusa de portar beneficis al Hospital de Santa Creu, que serveix per a encobrir la mala voluntat que ells porten per qüestions polítiques als Busquets.

Després se tracta d'un plet contra el propi Oliveró, volent apropiarse terres del mateix i funden el seu dret amb excusa de pagar la contribució i aleguen la possessió. Emperò el plet no'ls sortí gens bé, puig el varen perdre amb costes.

Tenim després un expedient possessorí del

propri de Can Sius, que no sabem per quin cinc sous varen esser trasparats els títols de propietat, aquí varen sortir en part, amb la seva.

En aquest temps comença ja la murga del pou calent. La *dinastia* creix amb orgull i es posa *enfrent* del poble.

Mercés a les energies dels alcaldes d'allevores en Quim Oleguér i en Joan Carner, secundats pel notari Cisternes, no varen poder sortir amb lo que's proposaven.

Altres fets hi ha que podrien esser enumerats, emperò no volem fer interminable aquest treball. Per mostra basta un botó, diu el ditxo, per altre banda amb lo ressenyat n'hi ha prou per a deduir la tèsis que hem sentat.

En les seves accions: *Moral egoista.*

En els seus medis: *No hi ha escrúpols.*

I el resultat: *Pro domo sue.*

I prou per avui que en altres nombres succeus anirem fullejant el llibre dels records, i refarem fets passats i recordarem històries que encara els nostres pares tenen memòria

dels cèlebres Antons i Joans que han fet ballar al nostre poble com han volgut.

¡I lo més trist encara és que'l nostre poble es deixi fer ballar!

CIVISME

III

El tribunal del Jurat se constituí a la Audiència de Barcelona per a viure i fallar la causa seguida a un home que's declarà autor de la mort del cacic García Victory, explicant amb tots els detalls la comissió del ho explicà i detallà, que'l fiscal acusador i delite; i tan clarament i amb sinceritat tanta l'acusació privada digueren, després d'exercer el crim i al criminal: "A confessió de part, rellevació de prova".

Si l'advocat defensor, conformant-se amb tan lògica deducció, s'hagués concretat a demanar clemència i disculpar al que ocupava'l seient dels acusats, el tribunal del jurat hauria dictat una afirmació que'l tribunal de dret

Elles.—¡Es dir que enguany no hi ha cap torre bona per llogar a La Garriga!...

El tranzeunt.—Si no porten pressa, l'any que vé hi haurà la d'aquest senyor que seu, que l'anomenen Rabassala.

hauria traduït amb un fallo condemnatori, com sucseïx sempre.

Però es tractava d'un advocat catòlic, home cumplidor de sos devers de bon cristià, i sens dubte amic de l'escola filosòfica de la sociologia pràctica. En M. i B., qui sapigué confondre a tots els acusadors, i logrà una complerta absolució, amb l'aplaudiment de la nombrosa concurrència, que no'n dubtava pas de la clarividència d'aquell advocat distinguit.

Començà dient del caciquisme—d'aquest caciquisme de qui digué un escriptor que és el crim més gran de tots els crims, i un altre escriptor digué que tot cacic és tres vegades lladre—unes coses sumament esgarriñoses, que li valgueren cops de campaneta i penyores en gros del president del tribunal.

Nosaltres, pobres escriptors rurals, no podem intentar la descripció del aspecte de la Sala en els instants en que l'advocat M. i B. fustigujaba al caciquisme fals, traïdor, estafalari, farsant i tot lo que pot dir-se d'un degenerat i maleït home brutal i granuja: la concurrència s'aixecaba de puntetes com moguda per una força elèctrica, i tots, empleiats, civils, jurats i públic, estaven identificats per la gran simpatia que sentien per l'acusat, fent-se la següent pregunta:

—Si en lloc de tractar-se d'un cacic, es tractés d'un altre crim vulgar, és ben cert i segur que no'ns mouria tant aquesta causa.

A confessió de part rellevació de prova, pertoca a les causes civil, però no a les causes criminals, senyors acusadors—digué l'advocat.—Jo nego que'l meu defensat sigui l'autor de la mort d'en García Victory: ningú ho ha vist; ningú pot provar-ho. Si ell s'ha confessat autor, és perquè matar a un cacic honra sempre.

Això és part del discurs que digué aquell vident, encara que reunint paraules saltades. I el tribunal dictà sentència absolutòria, com ja havem dit, i tothom anà a acompanyar al seu a casa seva amb aplaudiments i forsa demostracions d'alegria.

I ara, prou exemples, que ja basta amb los publicats per a demostrar la gran preponderancia que té entre sos devots l'escola filosòfica de la sociologia pràctica, que converteix a sos adeptes en veritables vidents. ¿Voleu ser-ne?

AVIS

Per la premura del temps i falta d'espai, ens veiem impossibilitats en el present nombre fer les resenyes de "la festa del bosch" i de l'estreno de la comedia del senyor Pericas titulada *Cupido risueño o viva el amor*.

Siluetes poètiques ⁽¹⁾

I

Sa mirada és tonta, sa cara afeitada, és ampla d'esquena, té set pams d'alçada. Sempre va mudat, fins amb roba bona, i cada setmana se'n va a Barcelona. Enraonar no'n sap, puig tartamudeja, tira capellans i pateix d'enveja. De vergonya "zero", ja mai n'ha gastat; és traïdor als amics, és cara-girat, té molt mala sang, diu que's venjatiu, i de coses lletges fins ne sab un niu; el seu cap és fusta, el cervell *papés*, en una paraula, no serveix per res. ¿Sab qui és, Pepet? ¿No l'ha conegut?

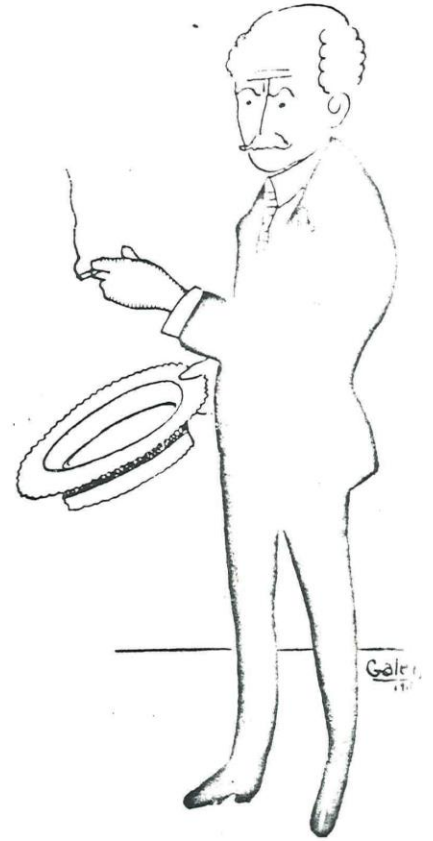
No val a fer el tonto, no sigui tussut. Fixissi, Pepet, i miri-se'l bé que girat d'esquena s'assembla a vosté.

II

Diu que'n ve de mena al ser-ne dolent, ja n'era son avi i son pare més; i ell, d'aquest ofici, n'és sobressalient. És de bona mida, "algo" escardelenc,

(1) Havent acudit a nostra Administració molts senyors de la colonia en demanda del nombre en el qual varem publicar les presents siluetes i havent-nos sigut impossible servir-los per haver quedat agotada la edició, ens varem obligats, amb el desig de complaer-los, a reproduir-les novament.

i té una mirada que ja diu qui és. El paper de sant el sab fer molt bé. És molt dominant, és molt absorbent, que li fà, li paga; no perdona res, mai dona la cara i aborrida els demés. Imitar al Kaiser ho sab fer molt bé.

diu que Déu l'inspira quan fosc als deus. Vol que tot el poble el veneri a n'ell. És una trovalla per portar un infern. ¿No'l coneix, Joanet? ¿No sab pas qui? Doncs mirat d'esquena, s'assembla a...

III

Es petit, rabassudet, porta la cara gravada, els llavis són d'ensiamada, i el posat és de santet; i si se'l miren a ratos, té un sagell sa fesomia, que recorda, així... entre-dia, un dimoni dels baratos. Li agraden molt les femelles, tant les morenes com rosses, li agraden les *viudes grosses*, és dir, del dot d'En Comelles. Es Tenorio, és molt trempat, enraona sempre amb posa, i fa un posat, una cosa... com qui no ha trencat cap plat. Té quartos i té salut, fer de diputat li agrada, si li trenques la girada qui jemeja ja ha rebut. Carbellant tot lo ja escrit, li queda una cosa bona:

que's una bona persona, però un tonto presumit. Don Félix, ¿l'ha vist ben bé? ¿No'l coneix? ¿No'n té una esmena?

Doncs, miri, girat d'esquena, diu que s'assembla a vostè.

Un caçador de Prades

NOTICIES

PREMIS

Han sigut reclamats i entregats a les distingides senyoretas Na Trini Soler i Na Gloria Soler, els objectes corresponents al primer i tercer premi respectivament, per haver resultat agraciades segons veredictes donats per EL XAFEC en el ball de trajos celebrat el dia 22 del mes passat en el pati de l'establiment de Banyes de Can Blancafort, consistint el primer premi amb una "sombrella" i el segon amb un vano.

xxx

Alguns veïns del carrer de Calabria ens han visitat per fer-nos veure la necessitat de colocar una reixa en el rec monà a la entrada de la volta de Can Bima, doncs el no haver-n'hi, significa un greu perill per si hi cau alguna persona o criatura ja que no hi ha possibilitat de salvar-la.

Cridem l'atenció de l'Ajuntament i de la Comissió de regadiu perquè es disposi lo que en justícia reclamem.

xxx

Recordaran nostres llegidors, que temps enrera, demanarem s'esbrinés el parader dels materials sobrants de les obres realitzades en el rec monà en la presa de l'aigua.

Avui renovem la pregunta, concretant-la més, a fi de que s'hi ha algú que s'interessi per ells, poguem facilitar-li la tasca d'indagament.

Demanam a l'Ajuntament i Comissió de regadiu que'ns donguin notícies d'aon se troven 4 ó 5 taulons de "melis" de 35 a 40 pams, i els trossos, dels quals se'n havien de fer unes tapes pel sifont del rec monà al indret de Cal Arqué, que encara estant per fer.

Esperem així obtenir una resposta, i si no, parlarem més clar perquè el poble sapiga de la manera com s'administren els seus interessos.

xxx

El dia 31 del mes passat morí Na Maria Margarit, esposa de Don Narcís Cotinas. Si bé es trobava ja delicada de cuidado no s'esperava una mort prematura que vingués a omplir de dol el si de la seva distinguida família tan aviat.

Nosaltres ens associem al dolor que aquesta experimentarà en aquets moments de tribulació per la desgràcia que'ls afligeix.

xxx

Ens hem enterat que han sigut sospeses per l'alcalde les obres de canalització de des-aigua de la casa que habita el senyor Fradera. Lo bo del cas, és que se'l requeria per fer lo que ara no li consenten a més de procedir a la neteja del carrer que de cap manera hi té obligació.

Enterat el senyor Fradera que'l denunciant era l'adrogat de "La Primitiva" (a) Valencia, donà ordre de no comprar-hi res més. Com que's un bon client i en el calaix havia de deïrar-hi un buid difícil omplir-se per cap més costat, en Valencia anà a trobar l'alcalde, i aixecant el crit al cel demanà clemència, tenint en compte, que per culpa d'ell sortí sacrificat en l'assumpte dels tocinaires. L'alcalde, compadescut de tanta desgràcia, hi accedí, i a més, en senyal de desagravi, va enviar-li la brigada de les fonts a netejar el carrer que hi estigueren dos dies.

El poble que pagui les fonts i els operaris a disposició dels regidors per salvar els seus interessos particulars.

Aquesta és una administració ben entesa.

xxx

Víctima d'una llarga malaltia morí el dia 31 del mes passat Na Margarida Molins.

Les simpaties de que gaudia la finada per les seves virtuts i bondat en fou expressió la manifestació de dol que l'acompanyà a la seva última morada.

Rebí la seva distinguida família el nostre més sentit pèsem.

xxx

CORREUS

Cartes detingudes en Llista per desconèixer's els destinataris:

De Barcelona, per a Enriqueta Tull, carrer dels Banyes; de ídem, Joan Sirvent, Prebère; de Palafrugell, Florenci Domenech, Ca-

labria, 27; de Montserrat, Angels Fiol; de ídem, Isabel Baulies; de Nonaspe, Macaria Andreu; de Esplugua de Francolí, Assumpció Tapís de Guarro; de Viladrau, Vicens Freixas, carrer Curró, Can Farell; de Miranda de Ebro, Rosari Pérez; de Boltaña, Joaquina Lacambra, Torre Sr. Pérez; de procedència desconeguda, Julia Ferrer i Matilde de Jordi.

XAFEGADES

L'alcalde ha fet un altra víctima. El jardiner o sigui l'ex-regidor senyor Fonollosa, ha presentat la dimissió extra-oficialment del seu càrrec i de comissionat del regadiu. No ens estranya gens lo succeït, doncs sempre hem dit que aquesta gent poca aigua els ofega, i més, tenint en compte que'l rec monà té males bromes. Lo més sensible és, que ara els garrigans, estem en perill d'ofegar-nos al passar la riera, ja que dit senyor, amb la seva dimissió, s'emporta el pont a casa seva que'ns va construir amb la subscripció obligatoria.

¿A qui toca ara?

ooo

En la festa del barri de Sant Roc veurem a l'alcalde amb una "paperina"... plena de bombons obsequiant a les senyoretas que tenia al seu costat.

Al observar-li un amic seu que era molt pròdic i galant amb les mateixes li contestà: "Ca home, si això es reparteix com les boles".

Aixís Pepet val més que una altra vegada les fassis repartir per l'agutzil, que ja n'ha passat l'aprenentatge.

ooo

El dia de la festa de Sant Roc les autoritats tingueren l'indelicadesa de no assistir a la serenada que en obsequi de les mateixes se donà enfront de la casa Comunal.

Algú ha dit que l'alcalde no va volguer donar-li caràcter oficial perquè diu que Sant Roc ja va celebrar-lo en el barri de Santa Rita, i és més, que està disposat a discutir el dret de propietat.

"Cálmate vida mía", que diu aquella gitana, doncs lo cortés no quita lo valiente, i després que'l que's gasta cent pessetes també pot gartar-se'n dugues.

ooo

Ens hem enterat que fet el balans del ball de trajos celebrat en l'establiment de Can Blancafort el dia 22 del mes passat, ha resultat un dèficit de 35 duros.

Nosaltres ja sabem que sempre hi ha un "pagano", i no duptem que aquesta vegada serà també en Rabassola, encara que sigui no més que per fer el fatxada com amb lo del "tam-tam" xino.

Ara s'explica perquè no varen donar premis.

Imp. Fills Domingo Casanovas. Ronda Sant Pau 67.
Telefon 2120. — Barcelona

